

Posudek oponenta bakalářské práce Vanesy Daniely Huruglicové s názvem „Od § 257 až na galerijní zdi. Aneb graffiti umělci v bodě zlomu ilegality.“

Bakalářská práce se věnuje tématu subkultury graffiti a zejména pak otázce legitimizace autenticity a kariéry mezi legalitou a ilegalitou.

Práce má řadu pozitivních aspektů. V první řadě je třeba ocenit to, že autorka jasně formuluje dvě výzkumné otázky, na které pak i odpovídá. Stejně tak teoretická část mi připadá povedená, byť robustní používané literatury spíše strohá – autorka pracuje s relevantními autory a autorkami, zmiňuje a rozebírá klíčové koncepty subkulturní kariéry a autenticity a dokazuje, že představovaným konceptům rozumí. Výzkumný vzorek deseti respondentů rovněž považuji za plus práce, stejně jako schopnost autorky interpretovat empirický materiál a tu a tam se v empirické části samotné napojit i na konceptuální debaty. Ba co více, autorka skutečně k něčemu zajímavému dochází a dokáže závěry z analýzy jasně formulovat. Nejenže vystopuje důvody propojení subkulturní kariéry s konvenční (od uměleckého rozvoje, přes strach z policejního postihu až po snahu zachovat partnerský vztah), ale rovněž dokáže závěr i více abstrahovat: „*Nacházíme zde nové paradigma, kde umělci hledají rovnováhu mezi udržením autenticity a osobním uměleckým rozvojem. Subkulturní autenticita ustupuje ve prospěch individuálního talentu a tato změna jim umožňuje ovlivňovat širší veřejnost a zároveň přispívat k transformaci samotné subkultury a posouvat její hranice a dynamiku. Autenticita se nestaví do konfliktu s tvorbou pro ostatní, ale spočívá v zachování jedinečného stylu a osobní identity.*“ (str. 35) V neposlední řadě se dokáže v závěru vrátit, byť letmo i k jedné z hlavních teoretických inspirací, Nancy Macdonald a ve zkratce nastínit, v čem se její práce liší od některých jejích.

Práce ale má rovněž celou řadu problematických momentů, které žel nejsou jen nebanální povahy – dva považuji za zvláště důležité, ale nejsou jediné.

Za první velký problém považuji to, že empirický materiál je sice zajímavý, ale zůstává plně „nevytěžený“. Přijde mi škoda, že autorka formuluje 13 výzkumných otázek polostrukturovaného rozhovoru (str. 14), ale empirická část zůstává sice kvalitní, ale strohá. O to více to vidím jako problém proto, že práce jako celek je pod doporučovanou normou počtu stran. Jestliže se doporučuje mít cca 50 normostran bez příloh, tak práce má 45 stran včetně příloh i úvodních stran typu poděkování či obsah. S tím souvisí i další problém, totiž problém zdvojování již řečeného – opakovaně autorka formuluje již vyřčené, jen trochu jiným jazykem. Čtenář má pocit při čtení, že řadu pasáží už četl dříve a je tomu skutečně i tak – ať se to týká pasáží o mužnosti a rebelství sprejerů (viz str. 8, 24, 32) či konceptuální pasáže o autenticitě (viz str. 7, 27), ale i zdvojování citací jako v případě citace o bojových sportech (viz str. 33, 35). Opakování je sice matka moudrosti, ale má to smysl, pokud autorka chce přidat něco nového k již formulovanému. V této práci však smysl zdvojování příliš nevidím. Naopak se nemohu ubránit pocitu, že se mezi jinými taky jedná o způsob, kudy nahánět počty stran bakalářské práce.

Za druhý problém práce považuji to, že je vnitřně nekompaktní. Autorka sice na několika místech zmiňuje klíčové otázky práce, ale v případě druhé otázky se ta formulace liší – někdy píše o tom, že jí zajímá „Jakým způsobem umělci legitimizují svou autenticitu v rámci subkultury?“ (např. str. 1, 19), jindy zase k této otázce ještě dodává, že jí zajímá „Jakým způsobem umělci rekonceptualizují

subkulturní ideologii“ (str. 13). Přitom problematice subkulturní ideologie se v teoretické části nevěnuje a nerozumím tedy příliš tomu, co tím myslí. Nehledě na to, že se této problematice ani nevěnuje v empirické a závěrečné části – opět je to škoda, protože jedna z položených otázek rozhovoru se subkulturní ideologii přímo věnuje (str. 14). Proč se ptát na něco, co poté neanalyzuji? (a v této konkrétní otázce je rovněž problém toho, že autorka v ní používá odborný jazyk – nejsem si jistý, zda writeři rozumí spojení „subkulturní ideologie“).

Za drobnější nedostatky práce pak považuji to, že abstrakt spíše působí jako návrh výzkumu a zcela opomíjí popis toho, co autorka zjistila. Stejně tak mi v práci chybí obstojnější představení zkoumaných – autorka v jedné části začne chrlit jména zkoumaných a bylo by dobré si je biograficky lépe zařadit, samozřejmě při zachování anonymizace. Závěr práce je sice zajímavý, ale velmi krátký – chybí kvalitnější návrat k používaným konceptům. V neposlední řadě autorka místy nevhodně odkazuje na literaturu, kdy zmiňuje v závorkách jen jednoho z autorů kolektivního díla (Mailer, Avramidis) či zmiňuje jiné roky vydání v těle textu a bibliografii (Hodkinson).

Pro všechno zmíněné doporučuji práci k obhajobě a navrhuji jí hodnotit mezi velmi dobrou a dobrou.

Pro potřeby obhajoby autorku práce poprosím, aby přinesla ukázat dva kompletní přepisy rozhovorů, stejně jako hierarchicky strukturovaný seznam kódů, který ji při analýze vzešel. Mimo to jí k diskusi pokládám dvě otázky:

1. Co přesně autorka myslí rekonceptualizací subkulturní ideologie a jaký to má vztah k legitimizaci autenticity?
3. Jakým způsobem autorka pracovala při vypracovávání BP s prací Martiny Vlkové (2018), na kterou se v textu odkazuje? Může provést srovnání v čem jsou práce podobné a v čem rozdílné?

V Praze 18. ledna 2024
Mgr. Bob Kuřík, Ph.D.